

Esquire

NR 5 - SEPTEMBER 2008 € 5,45

Charisma [(het; -'s) (irrationele)
persoonlijke aantrekkingskracht,
uitstraling]

TIJD MAKEN

HET LEZEN VAN
DIT VERHAAL
KOST JE 9,14
MINUTEN. MAAR
HET BESPAART
JE VOORTAAN
ANDERHALF UUR
PER DAG

door Olivier Heimel

00.00.00

De enige keer dat ik bij een miljonair logeerde – mijn vriendin was zijn au-pair – vertelde die me dat hij met alles wilde stoppen om een boek te gaan schrijven over hoe je alles sneller deed. Tandenoetsen bijvoorbeeld, daar was een zee van tijdwinst te behalen, als je bereid was om het de rest van je leven n t iets anders te doen. Daar viel wel iets op af te dingen, leek me, maar  n ding zag die miljonair destijds – bijna tien jaar geleden – toch een stuk scherper dan ik: tijd zou h t nieuwe luxegoed worden. Geld, reizen, tweede huizen: je hebt er allemaal niets aan, als je er de tijd er niet voor hebt.

Misschien maakt dat tijd wel tot het meest luxe goed van alle luxegoederen. Het meest praktische luxegoed is het niet. Tijd immers, is ook een gebruiksgoed. Het verstrijken ervan is zo onverbiddelijk dat sommige mensen er bang van worden (chronofobie heet dat, niet te verwarren met chorofobie, angst om te dansen, en chromofobie, angst voor kleuren). Voorts kun je het kopen noch verzamelen, dus je zult het moeten besparen, maar helaas: ook dat kost tijd. Dit verhaal doorploegen bijvoorbeeld, zal je zo'n tien minuten kosten (Misschien iets minder, omdat je halverwege een spoedcursus snellezen aangeboden krijgt, maar misschien ook iets meer, omdat ik voortdurend dingen tussen haakjes en streepjes zet. Dat houdt ontzettend op.) (Sorry.) Een romantisch luxegoed is het ook niet trouwens. Waar je bij andere luxegoederen nog kan suggereren dat het om meer gaat (schoonheid! kunst! geschiedenis!), gaat het bij tijd alleen om geld. Want 'tijd is geld', zo schreef de Amerikaanse revolutionair Benjamin Franklin al in 1748, en wij zijn het al allemaal gaan geloven. Sterker nog, we rekenen het met liefde even om:

'Files kosten de Nederlandse economie tussen de 2,7 en 3,3 miljard euro per jaar.'

'Verzuim kost het Nederlandse bedrijfsleven 14 miljard euro per jaar.'

'Administratieve rompslomp kost het Nederlandse bedrijfsleven 17 miljard euro per jaar.'

'Vergadertijd kost het bedrijfsleven 25 miljard euro per jaar.'

00.01.17

En zo verder, en zo voorts. In een ideale wereld zitten we een leven lang elke dag ongestoord en in diepe concentratie creatief en productief te wezen, is hier de onuitgesproken gedachte. Is dat zo dan?

Nee.

In ander opzicht heeft tijd wel behoorlijk wat van geld weg: net als iedereen kom ik, schrijver dezes, altijd n t iets te

kort. Niks ernstigs verder, maar ietsje meer zou welkom zijn. Omdat rijk worden nu eenmaal wat meer geduld en planning vergt, besloot ik dus maar eens tijd te gaan winnen. Kon ik meteen afleren om overal te laat te komen, want na alle wachtenden jarenlang tot waanzin te hebben gedreven, begon het me laatst zowaar te irriteren toen iemand mij een paar keer wachten liet. Het probleem was: hij kon het ook zo goed. In plaats van, gewoon, een stief kwartiertje, verscheen hij rustig twee uur te laat op kantoor, om dan meteen mee te delen dat hij weinig tijd voor me had. 'Het is al kwart over twaalf namelijk, dus ik heb zo alweer een lunchafpraak.'

Met te laat te komen, is het als met het hebben van een slechte adem: je moet het bij een ander ruiken om je af te vragen hoe eigen adem ruikt.

'Wat ben je vroeg,' zei mijn broer, toen ik een paar dagen later op het afgesproken tijdstip voor zijn deur stond.

Sindsdien kom ik op tijd. 'Snelheid bestaat niet, je moet gewoon op tijd vertrekken,' zei Willem van Hanegem ooit – en dat bleek hier natuurlijk ook de truc te zijn. Het vervelende is wel dat het me tijd kost, en dat terwijl ik nou juist tijd wilde besparen. Een vriend vertelde me dat hij voor beide problemen  n oplossing gevonden had: afbellen. Iedereen afbellen. Levert hem heel wat vrije avonden op en hij komt nooit te laat. (Een andere vriend heeft een nog betere oplossing gevonden: afblaffen. Iedereen afblaffen. Ik ken geen mens met zoveel vrije tijd als hij.)

00.03.05

Ik besloot toch nog even verder te vragen en zo hoorde ik van een uitvinding die het ware antwoord op al mijn problemen leek te zijn: sneller lezen. Sneller lezen! Ik kocht een cursus *Snellezen* van het oerdegelijke Prisma en leerde dat sneller lezen slechts een kwestie van je blik verruimen is. Lezen is fixeren namelijk, en waar de ongeoefende lezer slechts op  n woord tegelijk fixeert, kan de getrainde lezer een hele regel aan. Gewoon, beetje voor beetje je blik oprekken. En nooit terugkijken. Want je denkt wel dat je moet terugkijken, maar dat hoeft helemaal niet. Ook niet doen: 'vocaliseren'. Het overgrote deel van de lezers schijnt een tekst dan wel niet hardop te lezen, maar wel onhoorbaar om te zetten in klanken. Te vocaliseren dus. Om van een gedicht (of een goed geschreven verhaal) te genieten is dat ook wel zo praktisch, maar het h eft niet, om een tekst te begrijpen – en het kost tijd.

Naast snellezen – alle tekst sneller lezen, dus – is er ook nog zoiets als 'skimmen', leerde ik. De skimmer slaat grote delen van de tekst over en concentreert zich op de inlei-

00.03.29

EEN VRIEND VERTELDE ME DAT HIJ EEN OPLOSSING GEVONDEN HAD: AFBELLEN. IEDEREEN AFBELLEN. LEVERT HEM HEEL WAT VRIJE AVONDEN OP EN HIJ KOMT NOOIT TE LAAT.

ding, de conclusie en de eerste en laatste zin van de paragraaf.

00.03.50 Had ik daar ook iets aan? Dat viel tegen. Met hoeveel zorg we *Esquire* ook maken, die zorg bleek toch nog niet aan lezen op te gaan. Mailverwerking, dat is waar het werk hier op neer komt, en op de meeste kantoren zal dat niet anders zijn.

Het fijne aan mailverwerking is dat je het goed kunt organiseren. Althans, dat je sterk vermoedt dat je het nog veel beter zou kunnen organiseren. Hoe dat dan precies zou moeten, daar verschillen de meningen over – bovendien veranderen die meningen ook weer met de tijd. Zo raadde *Elsevier* de lezer een paar jaren geleden nog aan om in het weekend helemaal geen mail te checken, en verklapte Mark Rutte, de toenmalige Staatssecretaris van Sociale Zaken, in een e-mailspecial van *Management Team* uit 2004: ‘Ik verstuur geen e-mail. Ik ontvang ook geen e-mail. Mijn secretaresse print ze uit, we nemen ze door en ik schrijf erbij wat ze moet antwoorden.’

00.04.26 Ik verstuur wel mail. Ik ontvang ook mail en ik heb geen secretaresse, dus misschien, besloot ik somber, dat de tijd voor echte actie nu toch aangebroken was. Ik tikte ‘time-management’ in op Google en schreef me in bij de vierde cursus die ik tegenkwam. Op de site werd me op alle manieren duidelijk gemaakt dat deze cursus precies voor mij was bedoeld. ‘Loopt u hier ook tegenaan?’ las ik.

‘U bent goed in uw vak, maar u komt langzamerhand om in alle drukte en details.’

‘U vindt het steeds lastiger worden om het overzicht te houden.’

‘U ervaart meer stress dan goed voor u is.’

‘Uw agenda, e-mail inbox en to do-lijst zijn overvol.’

‘U kunt uw werk niet altijd loslaten als u thuis bent.’

De cursus bleek uit te gaan van het *Getting Things Done*-systeem dat zes jaar geleden door de Amerikaanse productiviteitsgoeroe David Allen op schrift is gesteld. *Getting Things Done* belooft een leeg hoofd en een lege inbox. De oplossing: lijstjes maken. Slimme lijstjes. Als je alles maar opschrijft, hoef je het niet meer te onthouden en kan je hoofd zich weer gaan bezig houden met het echte werk, is het idee.

In Nederland wordt dat idee aan de man gebracht door een boomlange, lachgrage man die Taco Oosterkamp heet en me zowel uiterlijk als inhoudelijk een soort

kruising tussen levensgoeroe Anthony Robbins (2.01 meter) en ICT-goeroe Roel Pieper (1.99 meter) leek te zijn.

Oosterkamps time-managementscursus, waarvoor ik me een week later aanmeldde, begon met een tegenval-ler: ik kwam te laat. Ik weet het, dat deed ik sinds een paar alinea’s niet meer, maar in al mijn ambitie om op tijd te vertrekken, trof ik een machinist die dat een beetje overdreef, en zo zat ik op station Soest Zuid zomaar veertig minuten op een extra pendelbusje te wachten - naast een oudere bankmedewerker die spontaan begon te praten over alle cursussen die hij tot nu toe had gevolgd. Uit zijn hoofd: ‘Persoonlijke effectiviteit’, ‘Inzicht & invloed’ en nog een time-managementscursus waarvan de naam hem inmiddels ontschoten was (‘Iets met belangrijk en urgent’). Eenmaal in het Hilton, trof ik nog meer cursusveteranen. Een cursus, zo weet iedereen die wel een cursus gevolgd heeft, is ook een dagje uit. En een dagje uit, dat maakt de mensen lekker los.

‘Op je lijstje “concrete acties” wil ik geen vage werkwoorden als “in gang zetten”, “nadenken over” of “uitrollen” zien staan,’ zei cursusleidster Marleen na een uurtje.

Cursist Henk – grote buik, korte mouwen – stak zijn vinger op: ‘Behalve...’

Marleen: ‘Ja, Henk?’

Henk: ‘Behalve als je een tapijt uit moet rollen dan, hè? Dan mag uitrollen wel!’

Marleen: ‘Ha, dat is een goeie van Henk. Dan mag uitrollen wel.’

00.06.23 Na Marleen nam Taco zelf weer het woord. Hij vertelde over vroeger (‘Vijftien jaar geleden kreeg je geen zestig brieven per dag, toch? Of je werkte bij de postkamer!’) en over waar het in *Getting Things Done* allemaal om ging: het wegwerken van ‘stuff’ (‘Alles wat je hebt binnen gelaten in je mentale of fysieke wereld, dat niet op de plaats hoort waar het nu is’). Taco: ‘Mailtjes, brieven, uitnodigingen... Ga voor de grap eens thuis met je rug tegen de deur staan en kijk naar je stuff. En let op de platte vlakken! Stuff-magneten zijn het, vooral het tafelblad. En straks ga je weer gewoon aan die tafel eten, hè? Dan veeg je alles er zo – hoppa, *clean desk policy!* – in één keer van af, haha! Herkent u dat?’

Na talloze tips over lijstjes, vakjes en mapjes, vroeg Taco de deelnemers wat dichterbij aan te schuiven en vertelde hij over alles dat hij met toetsencombinaties kon. ‘Over

DE NIEUWE TELEFOON GAAT ME OOK WEER TIJD BESPAREN, WANT IK KREEG ER EEN BRIEVENBUS AAN VOORGEFABRICEERDE SMSJES BIJ: ‘HOU OOK VAN JOU’ EN, ECHT WAAR, VOOR ALS JE IN TIJDNODD KOMT OP DE TITANIC, DENK IK; ‘IK KOM OM’.

tijd besparen gesproken, mensen,’ zei Taco hoofdschuddend. ‘Muizen kost veertig procent meer tijd!’

‘Precies! Daarom mis ik WordPerfect ook zo,’ riep een mevrouw naast me.

Taco hoorde het niet, maar ik denk niet dat hij WordPerfect miste. Hij leek me niet de man om iets te missen. Zelfs geen pendelbusje, zoals ik.

00.07.30 Taco ondertussen, was al weer twee hoofdstukken verder. ‘Dan tik ik “bdh” en dat maakt de computer daar zelf een mailtje van! En wie weet wat “bdh” is, mensen? Kom op, bdh! Als het aan mij ligt, haalt het de Van Dale! Bdh: beetje druk hier, ja!’

Zijn presentatie deed soms wat Amerikaans aan (‘Daar is-ie weer, jongens, het tweede axioma van Taco: als het je te veel moeite kost, doe je het waarschijnlijk niet!’) en een enkele keer – als hij het over ‘de nieuwe vertaling van Allen’ had – zelfs wat evangelisch, maar hij kreeg zijn boodschap over en na een paar uur is een zekere ‘Yes, we can!’ stemming niet van de lucht.

00.08.04 Bovendien wérkt het systeem - niet onbelangrijk. Voor het eerst sinds mijn studie heb ik weer een agenda en nog maar één mailbox waarop de e-mail van vier verschillende adressen binnenkomt. En als ik de computer’s avonds afsluit (zie kader), is die mailbox leeg. Natuurlijk hou ik me niet aan alle regels van *Gettings Things Done*, maar sinds ik me tot me m’n eigen *Getting Things Done light*-variant heb gezet, doe ik meer, verschijn ik ook wel eens op feestjes waarvan de uitnodiging langer dan een week geleden verstuurd is en vond ik zelfs tijd om mijn pensioen te regelen, én een nieuwe telefoon aan te schaffen. (Die telefoon gaat me ook weer tijd besparen trouwens, want ik kreeg er een brievenbus aan voorgefabriceerde smsjes bij: ‘Hou ook van jou’, ‘Ik ben bezig’ en, echt waar, – voor als je in tijdnood komt op de Titanic, denk ik - ‘Ik kom om’.)

Enige nadeel dat ik nu zo kan bedenken: ik doe misschien wel iets te veel. ‘Laat maar rinkelen, die telefoon,’ zei mijn baas vaak toen ik hier net kwam werken. ‘Als het belangrijk is, bellen ze heus nog wel een keer.’

Zo is het ook echt. Met alles. Bij het uitmesten van mijn bureau vond ik talloze klussen terug die ik ooit had moeten doen, maar nooit gedaan heb.

Nóóit iemand over gehoord.

Misschien is dat wel de ware kunst van de tijdbesparing: precies weten wat je per ongeluk vergeet.

00.09.14

Getting Things Done in het kort

Verzamel alles wat je leven binnenkomt (mail, post, aantekeningen, invallen...) in een ‘stuffbakje’ (je inbox kan ook een van je stuffbakjes zijn) en verhuis het vandaar uit op gezette tijden naar:

- De map ‘Eerstvolgende acties’ (als je er deze week nog iets mee moet, maar niet per se voor of op een afgesproken tijdstip)
- Je agenda (als er wel een afgesproken tijdstip voor staat)
- De map ‘Later/misschien’ (als je er wel iets mee wilt doen, maar niet per se deze week nog)
- Het archief (als je geen concrete actie hoeft te ondernemen, maar het item wel graag wil bewaren)
- De prullenbak (als je geen concrete actie hoeft te ondernemen, en het item ook niet hoeft te bewaren)
- De map ‘Wachten op’ (als je slechts wil controleren of je vraag of verzoek – of anderzins toezegging – ook daadwerkelijk ingewilligd wordt)

Bedenk en beschrijf bij het verhuizen van elk item (behalve bij de verhuizing naar archief of prullenbak) wat je eerste concrete actie moet zijn en welk doel je daarmee wilt bereiken. Voorbeeld:

‘Werkster aannemen/Annie bellen hoe haar werkster heet’

Zo leg je diverse lijsten aan, en die schoon je in één keer in de week zo goed mogelijk op (tijdens je ‘Wekelijks onderhoud’). En zo gauw je de tijd hebt, ga je aan de slag met je ‘Eerstvolgende actie’-lijst. Handel alle items die binnen twee minuten afgehandeld kunnen worden, meteen af.

Meer weten?

Ga naar www.meereffect.nl of lees Taco Oosterkamps *Elke dag je hoofd en je inbox leeg*